

Supplerende oplysninger - Samling af alle høringssvar

Besvarelserne vedrører følgende projekt "Forstærkningsledning - Tølløse-Kirke Såby".
Bygherre er Evida Service A/S.

Miljøvurdering og plan
J.nr. 2023 - 121753
Den 13. maj 2025

Tabellen indeholder høringssvar, bygherres besvarelse og SGAVs bemærkninger fra høring i perioden 13. mart til 3. april 2025 og supplerende høring i perioden 11. april til 7. maj 2025.

Nr.	Beskrivelse	Bygherres besvarelse	SGAVs bemærkning
Høringssvar tilsendt af Ole Olsen d. 25-03-2025			
1	Vedrørende underboring af Elverdams Åen og et muligt 'blow-out', så er der mig bekendt to gydebanks umiddelbart nedstrøms det sted, hvor man vil krydse åen.	Tilstedeværelsen af gydebanks er identificeret i samarbejde med kommunen, der har oplyst om gydebanks nedstrøms vandløbskrydsningen, jf. Projektbeskrivelsen. Gydebanks ligger derfor langt fra krydsningsstedet, så et eventuelt boremudderudslip, vil i høj grad kunne inddæmme, inden boremudderet når gydebankskerne.	De identificerede gydebanks ligger mere end 300 m fra underboringen. Bygherre oplyser at der ikke er konstateret gydebanks omkring underboringen. For vurdering af blow-out i Elverdams Å, henvises til vurderingen på s. 11 i udkastet til afgørelse.
2	Så vidt jeg ved, så er der paragraf-3 udpegning langs Elverdams Åen og med den oplyste længde for underboringen, så er det min overbevisning, at der skal graves i paragraf-3 området.	Boringen ligger under grusvej, der ikke er omfattet af §3-natur. Der er på begge sider af grusvejen registreret §3-natur på en strækning af 90 m. Underboringen er min. 115 m, så §3-naturen ikke berøres fysisk.	Jf. de fremsendte data graves der ikke indenfor § 3-beskyttet naturområder.
3	Der er ikke lavbundsjord i Elverdams-dalen, men derimod kalkjord med stor forekomst af okker – Danmarks største forekomst af frådsten. I	Der er ikke tale om en fejl, da fundet af ikke-klassificeret okkerarealer, lægger sig op af offentligt tilgængeligt data. Det kan ikke udelukkes at der på	Uagtet om området okkerklassificeret eller ej, oplyser bygherre, at der i forbindelse med anlægsarbejdet

	skrivelsen står der, at jorden ikke er okkerklassificeret, hvilket må være en klar fejl.	baggrund af de oplyste registreringer forefindes okker i jorden. I tilfælde deraf, håndteres okkerholdigt vand, som beskrevet i projektbeskrivelsen.	holdes øje med, om der forefindes okkerholdigt vand og at det i så fald vil blive håndteret som beskrevet.
4	Geologisk set, så er Elverdams-dalen meget speciel, idet den kan karakteriseres som 'et tæppe, der flyder oven på en sø', som er den betegnelse tidligere geologiprofessor ved RUC, Erling Bondesen, der var ekspert i Elverdams-dalen, gav området.	Tak for oplysningen det tages til efterretning.	Noteret og taget til efterretning.
5	Der er blandt andet trykvand i hele Elverdams-dalen. Ved Fristrupvej er der nedboret et rør i ca. 70 meters dybde, som kan sætte en vandsøjle på 1 meter over terræn.	Entreprenøren vælges blandt andet ud fra kriterier om at have indgående kendskab til og skal være fagligt velfunderet, ift. at kunne udføre anlægsarbejderne tilfredsstillende både ift lodsejerne og bygherre. Dermed sagt er det Evidas klare forventning, at entreprenøren kan anlægge gasrørledningen i området, under hensyntagen til denne oplysning. Informationen videreformidles til entreprenøren, der givetvis selv finder informationen i LER.dk.	Noteret og taget til efterretning.
6	Omkring år 1960 lavede DMU (som det vidst hed den gang) et oliebor-forsøg, hvor man nær aldrig havde fået lukket for vandmængderne som væltede op af borehullet. På et ikke helt lille område måtte der simpelthen lægges gulv med store kævler i ca. 1,5 meter dybde for at stabilisere jorden, så man kunne færdes og dræne vandet fra hullet bort.	Tak for oplysningen det tages til efterretning, som videreformidles til entreprenøren.	Noteret og taget til efterretning.

7	Omkring år 1970 ville man bore efter vand på Elverdamsmøllen og også her mødte man (salt)trykvand som væltede op i en sådan grad, at Roskilde-Holbæk-landevejen var i fare for at skride ud i borehullet. Den danske stat måtte gribe ind for at få løst problemet, som lykkedes for et tilkaldt borehold fra British Petroleum til en samlet pris af omkring 7 millioner kroner.	Tak for oplysningen det tages til efterretning, som videreformidles til entreprenøren.	Noteret og taget til efterretning.
8	Jeg har flere gange forsøgt at fortælle til projektet, at det er yderst problematisk at grave i Elverdamsdalen på grund af de enorme mængder (okker)vand lige under jordoverfladen og jeg har også foreslået en alternativ linjeføring, således at man kom uden om de mest problematiske områder, men jeg har ikke fået nogen respons på dette.	Evida tager oplysninger om trykvandsforekomst med til entreprenøren og sikrer at der, i samarbejde med entreprenøren udarbejdes en beredskabsplan for, hvordan et potentielt uheld håndteres og stoppes på bedste måde. Det forventes fortsat ikke at blive aktuelt, med afsæt i entreprenørens viden og erfaringer. Området omkring Elverdams Å er drænet, så der er forekommet lignende graveaktiviteter i området tidligere. Evida har forgæves forsøgt at komme i telefonisk dialog med Ole Olsen, forud for denne besvarelse.	Noteret og taget til efterretning.
9	Jeg bemærker også, at der i skrivelsen står, at (okker)vandet i udgravningen blot pumpes ud på de omkringliggende landbrugsarealer, hvad jeg absolut ikke er interesseret i, da jorden drukner og bliver gold, idet alle mikroorganismerne dør, hvis jorden sættes under vand	Såfremt at udledning af okkerholdigt vand, ikke er en mulighed på omkringliggende arealer, bortledes vandet til spildevandssystem efter aftale med spildevandsselskab. Alternativt føres vand igennem okkerfiltreringsanlæg, forud for bortledning til omkringliggende marker.	Beskrivelsen af håndteringen af okkerholdig vand er præciseret på side 9 i udkastet til afgørelsen.

10	Jeg bemærker også, at den oplyste gravedybde ikke harmonerer med den dybde, som drænene på mine marker ligger i, da disse typisk ligger imellem 125 og 140 cm nede.	Der indhentes information om drænoplysninger og evt. drænkort, som videreformidles til entreprenøren. Såfremt der ligger dræn i gravdybde, vil dræn blive omlagt og reetableret efter nedlægningen af gasrøret. Evida sikre at dræn reetableres efter egnet løsning, og lodsejere kan reklamere fejl i op til 10 år efter reetableringen, såfremt der konstateres fejl på reetableringsarbejdet, som kan relateres til dette projekt. Evida har forgæves forsøgt at komme i telefonisk dialog med Ole Olsen, forud for denne besvarelse, for en snak om eventuelle drænkort.	Noteret og taget til efterretning.
11	Jeg har ved flere lejligheder oplyst til projektet, at man på en ca. 150 lang strækning skal passere følgende: et telefonkabel, et fiberkabel, en højtryks-kloakledning, den rørlagte Møllerende, et el-lavspændingskabel, et el-højspændingskabel, en drikkevandsledning, et el-højspændingskabel plus et hav af drænrør, men det er kun under den rørlagte Møllerende, at man vil skyde gasledningen under. Hvordan man vil klare de øvrige forhindringer, det forstår jeg ikke, når der står, at man vil svejse rørene sammen oven på jorden og sænke dem ned i udgravningen.	Evidas entreprenører har stor erfaring med at anlægge ledninger, hvor krydsende kabler og ledninger er en kendt og ofte uproblematisk udfordring. Entreprenøren indhenter forud for anlægsopstart ledningsoplysninger i LER.dk, så der er vished for, hvilke ledninger der skal passeres. Svejsearbejdet og nedlægning af rør koordineres herefter, så der tages hensyn til krydsende ledninger. Ofte vil der ved mange krydsende ledninger være flere svejsninger nede i rørgraven, da ledningerne derfor skal løftes i rørgraven i kortere delstræk af hensyn til krydsende ledninger.	Noteret og taget til efterretning.
12	Det bemærkes, at det ikke vil være nemt at arbejde nede i udgravningen, da der vil være fugtigt og blødt. Ved dræningsarbejder er det ofte nødvendigt	Evida tager alle de nødvendige forbehold inden opstart og anvender fagligt dygtige entreprenører, og har arbejdssikkerhed i højsæde. Dette understøttes af et	Noteret og taget til efterretning.

	at udlægge brædder i udgravningen for at kunne færdes.	dagligt arbejds- og sikkerhedstilsyn. Der findes flere anlægstekniske løsninger, der sikrer stabil og sikker færden nede i rørgraven også under fugtige forhold.	
13	Jeg formoder, at det vil blive nødvendigt, at tildække gasledningen med noget tungt materiale for at få ledningen til at blive nede i jorden i stedet for blot at flyde oven på vandet. Dette er ikke umiddelbart nævnt i skrivelsen, men vil komplicere arbejdet betydeligt og give meget ekstra kørsel på jorden med tungt materiale.	Gasrørledningen nedlægges ikke i en våd rørgrav. Hvis det mod forventning vurderes nødvendigt, kan rørene fastholdes med "betonryttere", på en begrænset strækning.	Noteret og taget til efterretning.
14	I øvrigt så undrer det mig, at der i skrivelsen dels står, at det fysiske projekt på den 9 kilometer lange strækning tager ca. et halvt år og dels står, at man forventer at grave plus nedlægge rør på ca. 400 meter pr dag.	Hvis de rette forudsætninger er til stede, kan der på gode dage graves, nedlægges og tildækkes ca. 400 m rør på én dag. Dette er forudsat at der forud for gravearbejdet, har foregået mange forberedende arbejder, herunder udlægning, svejsning, coating og test af det rør der skal lægges i jorden. Derfor kan man ikke 1:1 fremskrive arbejdet til 400 m pr. dag. Der kan ligeså forekomme dage, hvor der slet ikke graves og lægges rør i jorden. Det er op til entreprenøren at tilrettelægge arbejdet mest hensigtsmæssigt.	Noteret og taget til efterretning.
Svar fra Holbæk Kommune d. 03-04-2025			
1	Grundvand: Det fremgår af screeningen og det fremsendte materiale, at der ikke skal foregå permanent grundvandssænkning, men at der kan blive behov	Tak for oplysning. Evida gør entreprenør opmærksom på dette. Såfremt der bortledes grundvand inden for 300 m til vandforsyningsboring, ansøges der om tilladelse efter vandforsyningslovens §26.	SGAV noterer sig, at bygherre har bekræftet, at afstanden mellem underboringen er min. 58 m, samt at der ikke benyttes produkter som kan mobiliseres i en radius som kan nå drikkevandsforekomster.

for bortledning af grundvand. Holbæk Kommunes grundvandsteam gør opmærksom på, at udover tilladelse til at bortlede vandet til recipient/undergrund/kloak af miljøbeskyttelseslovens regler, så vil bortledningen også kræve en tilladelse efter vandforsyningslovens §26 såfremt en af tre betingelser gør sig gældende: ☐ Bortledningen omfatter mere end 100.000 m³ om året ☐ Bortledningen skal vare mere end 2 år ☐ Bortledningen/sænkningen sker inden for 300 meter til en vandforsyningsboring. Ledningsstrækningen kommer som minimum tættere på end 300 meter til Tølløse Vandværks indvindingsboringer. Holbæk Kommunes grundvandsteam gør desuden opmærksom på, at jf. Dansk Ingeniørforenings norm DS 442 for almene vandforsyningsanlæg bør der være en respektafstand på 50 meter mellem forsyningsledninger for gas og almene vandforsyningsboringer. Ledningsstrækningen kommer meget tæt på denne respektafstand til Tølløse Vandværks boring med DGU nr. 205.541. Holbæk Kommune arbejder for, at disse respektafstande overholdes jf. Retningslinjer i	Underboringen under jernbanen ligger 58 m fra DGU nr. 205.541. Dermed overholdes 50 m respektafstand jf. DS 442.	
---	---	--

	kommunens Vandforsyningsplan 2024-2033 som er vedtaget af kommunalbestyrelsen. Det har ikke været muligt for grundvandsteamet at se ud fra det tilsendte kortmateriale om respektafstanden overholdes eller ej. Generelt er området ved Tølløse Vandværks 6 indvindingsboringer, hvor ledningsstrækningen skal gå igennem, et meget sårbart grundvandsområde som der skal være bevågenhed omkring.		
2	Jord: Anvendelsen af boremudder med additiver kræver en §19 tilladelse jf. Miljøbeskyttelsesloven. Holbæk Kommune skal deraf modtage ansøgning derom.	OK - Evida er opmærksom på dette.	Noteret og taget til efterretning.
	Natur: Holbæk Kommune har i projektudformningen krævet at ådalen ved Elverdamsåen skal krydses på det sted, hvor ådalen er smallest, så ledningstracéet er placeret som det er oplyst i SGAVs materiale. Baggrunden for dette er, at kommunen skal sikre, at ledninger mv lægges udenom beskyttet natur og udenom ådale, hvis der er mulighed for at undgå at krydse/påvirke beskyttet natur (og hvis en alternativ løsning/krydsning proportionelt er en mulighed). Dette af forsigtighedsprincip. Sker der	Projektet krydser Elverdamså, hvor §3-naturområderne er smallest. Der forventes ikke blowout i beskyttet natur, men det er Evidas vurdering at et blowout til terræn, kan fjernes nænsomt uden væsentlig påvirkning og tilstandsændring af naturområder, såfremt de nødvendige beredskabsmæssige procedure følges. Det begrundes med at man suger boremudder op med en slamsuger, der står klar ved underboringen og efterfølgende fjernes resterne med håndredskaber uden at beskadige områdes flora væsentligt. Erfaringer fra	Noteret og taget til efterretning.

	blowouts på beskyttet natur vil det være at betegne som en mindre tilstandsændring af arealet. Des længere strækning man underborer, des større er risikoen for blowouts og dermed større risiko for påvirkning af det beskyttede areal. Vi skal som myndighed minimere denne risiko.	tidligere projekter indikerer at, mindre rester af boremudder, som sidder tilbage i bevoksningen, skylles ned til overfladen ved næste regnskyl, og har som nævnt ikke en væsentlig påvirkning på bevoksningen. Beredskabsplaner drøftes med Holbæk kommune, forud for underboringernes gennemførelse. Der søges krydsningstilladelser til §3-vandløb der krydses, så kommunen har mulighed for at komme med bemærkninger til anlægsarbejdet.	
	Landzone Hvis projektet vil medføre etablering af arbejdspladsarealer (der er anlagt i mere end 6 uger) forudsætter disse landzonesagsbehandling (hvis i landzone) og evt. byggesagsbehandling. Ansøgning herom skal fremsendes særskilt til kommunen.	Det er noteret. Anlægsarbejdet ruller som et tog langs tracéet, og medfører ingen bygningsmæssige konstruktioner over terræn. Der forventes ikke lokalt at være stationært arbejde i mere end 6 uger. Der kan godt gå mere end 6 uger fra arbejdet påbegyndes, til arbejdsarealet lokalt reetableres og afleveres tilbage til lodsejeren, men der vil i de 6 uger ikke være anlægsarbejder i hele perioden.	Noteret og taget til efterretning.
	Parkdrift Det må ikke fældes træer eller beplantning på kommunale arealer, og jorden omkring disse må ikke komprimeres. Hvis der er træer eller beplantning tæt på ledningsføringen, skal der anvendes styret underboring, så det sikres, at rødderne ikke beskadiges. Kommunen skal inddrages ved udfordringer ift. træer og beplantning på kommunale arealer. Arbejde i	Det er Evida indforstået med og oplysning videregives til entreprenører.	Noteret og taget til efterretning.

	tilknytning til kommunens træer og beplantninger skal opfylde kommunens regulativ for bevaringsforanstaltninger for træer og buske. (indsat herunder)		
	Vandløb Holbæk Kommune stiller krav om at ny forstærkningsledning lægges min. 1 meter under fast vandløbsbund af de målsatte vandløbsstrækninger Elverdamså (ros_2.2_04140) og tilløb til Elverdamså (coo346). I forbindelse med anlægsarbejdet ved vandløbene, ved styret underboring, vil der endvidere stilles krav om at midlertidige gravehuller (startgrube og slutgrube) placeres i en afstand af min. 5 meter fra kronekant bl.a. mhp at sikre at der ikke kan ske afstrømning til vandløb med boremudder mm. Det betyder at stålledningens tilstedeværelse hverken i anlægsfasen eller i driftsfasen vil påvirke vandets frie løb midlertidigt eller varigt herunder fiskenes og den øvrige vandløbsfaunas mulighed for vandring. Det vurderes deraf at bestanden af bl.a. ørred hverken midlertidigt eller varigt vil påvirkes i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes således, at anlægsprojektet ikke vil påvirke vandløbenes afstrømningsmæssige eller miljømæssige tilstand, eller være til hinder for målopfyldelse iht. vandområdeplanerne 2021-2027 for de 2 udpegede vandområder. Anlægsprojektet vurderes desuden	Evida er indforstået med ledningsdybden under Elverdams Å. Ledningen anlægges 2,5 m under vandløbsbund. Evida er indforstået med kravet og placerer meget længere væk end 5 m fra vandløbsbrinker.	Noteret og taget til efterretning.

	ikke at være til hinder for gennemførelse af kommende restaureringstiltag iht. vandområdeplanerne.		
Svar fra Vejdirektoratet den 05-03-2025			
	Vejdirektoratet har ved e-mail af den 27. februar 2025 modtaget jeres høring vedr. udkast tilafgørelse om, at etableringen af forstærkningsledning mellem Tølløse-Kirke Såby ikke er omfattet af miljøvurderingen. Vejdirektoratet bemærker, at ledningen placeres syd for Holbækmotorvejen og ved denne rampeanlæg nr. 16. På ejendommene langs motorvejen er der tinglyst vejbyggelinjen målt 30 meter fra midten af motorvejen. I en telefonsamtale den 4. marts 2025 har du bekræftet overfor undertegnede, at ledningen anlægges udenfor vejbyggelinjen og ledningen heller ikke føres under motorvejens rampeanlæg nr. 16. På den baggrund har Vejdirektoratet ingen bemærkninger til projektet. Skulle der ske ændringen af ledningens placering i forhold til statsvejsnettet, så ledningen eksempelvis placeres tættere på motorvejen, hører Vejdirektoratet gerne fra jer igen	Evida bekræfter at ledningen anlægges udenfor vejbyggelinjen og at ledningen ikke føres under motorvejens rampeanlæg.	Noteret og taget til efterretning.
Høringssvar fra Museum Vestsjælland den 03-03-2025			
	Nyere tids interesser:	Evida har taget dette til efterretning.	Noteret og taget til efterretning.

	Der er registreret et par værdifulde kulturmiljøer langs tracéet, som der skal tages hensyn til under arbejdet. Hertil skærer tracéet et beskyttet jord- og/eller stendige, som der ligeledes skal tages hensyn til. Museet er blevet informeret om at dette gøres ved styret underboring. Arkæologi/jordfund: I den vestlige del løber tracéet over mark. Vest for arealet er der registreret flere gravhøje (SB 19-21), samt et par jordfæstegrave (SB 23 og 24). Mod syd kendes ligeledes en bebyggelse fra jernalderen. I den østlige del løber tracéet over mark og krydser et beskyttet dige med underboring. Der er i området opsamlet flere fund fra stenalderen i form af flinteredskaber og rester fra deres produktion (SB 18, 20, 21, 44 og 93). Hertil løber ledningstracéet gennem et område med metaldetektorfund (MVEo4283). Ved kontrol i arkiver og kort kan vi se at der derved er forøget risiko for at støde på arkæologiske interesser ved dybdegående gravearbejde i området. Vi anbefaler at der blive foretaget en arkæologisk forundersøgelse som en overvågning af arbejdet med at grave gastracéet for at sikre evt. arkæologiske interesser som måtte blive ødelagt af arbejdet	Der er lavet aftale med museet om at de foretager forundersøgelser eller overvåger anlægsarbejdet.	
--	--	---	--

Høringssvar fra DET GREVELIGE DANNEMANDSKE STIFT den 03-04-2025			
	De i ref. c. og d. angivne to tracéer, der indbyrdes er forskellige, følger ydermere ikke den af Stiftet med Evida aftalte tracé. Derfor kan der ikke gives et fyldestgørende høringssvar, da tracéen i skitserne ikke er korrekt, og der må laves en ny høring.	Evida har i ansøgningsmaterialet (Bilag 2+4) vurderet på det tracé som fremgår af Bilag 3, som er enslydende med tracéet, der er præsenteret for lodsejerne. Tracéet stemmer dermed med de, til SGAV, fremsendte Gis-filer. Det er korrekt at ovenstående tracé ikke er enslydende med det som fremgår af figur 6 i Evidas projektbeskrivelse (Bilag 2), det er en fejl og beklageligt. Figur 6 illustrerer placering af Natura2000-områder ift. projektområdet. Forskel mellem tracé fra figur 6, og det vurderede tracé fra bilag 3 er uvæsentligt i forhold til vurderingen af påvirkningen på N2000-områderne. Det korrekte trace, som der er blevet vurderet på, fremgår af bilag 3. Evida har været i dialog med kommunen omkring den af Stiftet foreslåede alternative linjeføring. Kommunen afslog dette alternativ, hvorfor Evida ikke har kunnet imødekomme Stiftets ønske om alternativ linjeføring.	Tracéet er ensrettet i materialet som sendes i supplerende høring, således, at der kun fremgår ét tracé.
	Det undrer Stiftet, at der – til trods for, at der jf. ref. e. skal arbejdes i et § 3-beskyttet naturområde – ikke skal gennemføres styret underboring.	Der graves ikke i §3-beskyttede områder, disse underbores. Evida beklager hvis dette ikke fremgår tydeligt at kortbilag.	Jf. de fremsendte data graves der ikke indenfor § 3-beskyttet naturområder.
	Elverdamsdalen består ikke af lavbundsjord, men af kalkjord med særdeles højt indhold af okker; der er	Der er ikke tale om en fejl, da fundet af ikke-klassificeret okkerarealer, lægger sig op af offentligt	Jf. de offentlig tilgængelige data er området ikke-klassificeret okkerarealer. Bygherre oplyser, at der i

	tale om en af Danmarks største forekomster af kildekalk (i perioden 1929-1969 lå Danmarks største kalkværk – Åstrup Kalkværk – således på Aastrups jorder). I skrivelsen står der, at jorden ikke er okkerklassificeret; dette ses at være en fejl.	tilgængeligt data. Det kan ikke udelukkes at der på baggrund af de oplyste registreringer forefindes okker i jorden. I tilfælde deraf, håndteres okkerholdigt vand, som beskrevet i projektbeskrivelsen.	forbindelse med anlægsarbejdet holdes øje med, om der forefindes okkerholdigt vand og at det i så fald vil blive håndteret som beskrevet.
	Stiftet har noteret, at der af ref. c., pkt. 2 ff. fremgår, at vand i udgravningen blot pumpes ud på de omkringliggende landbrugsarealer, hvilket, henset til det særdeles høje indhold af okker i området, vil medføre, at jorden drukner og bliver gold, idet alle mikroorganismerne dør, såfremt jorden sættes under vand	Såfremt at udledning af okkerholdigt vand, ikke er en mulighed på omkringliggende arealer, bortledes vandet til spildevandssystem efter aftale med spildevandsselskab. Alternativt føres vand igennem okkerfiltreringsanlæg, forud for bortledning til omkringliggende marker.	Beskrivelsen af håndteringen af okkerholdig vand er præciseret på side 9 i udkastet til afgørelsen.
	Stiftet noterer sig endvidere, at der ikke ydes erstatning for det areal, der oversvømmes – hverken afgrødeerstatning, strukturskader, da disse må være at regne som arbejdsarealer.	Evida yder erstatning for afgrødetab, strukturskader og øvrige ulemper, hvis det kan relateres til Evidas anlægsarbejder eller senere reparationsarbejde, jf. Evida´s Gasledninger i landbrugsjord” Retningslinjer for erstatningsaftaler 2024 2. udgave.	ikke-klassificeret okkerarealer,
	Desuden skal det sikres, at forstærkningsledningen etableres under drændybde.	Der indhentes information om drænoplysninger og evt. drænkort, som videreformidles til entreprenøren. Såfremt der ligger dræn i gravdybde, vil dræn blive omlagt og reetableret efter nedlægningen af gasrøret.	SGAV
	Endelig skal de med etableringen af forstærkningsledningen forbundne omkostninger til Stiftets sagkyndige medarbejdere til registrering og reetablering af dræn dækkes af Evida.	Evida sikrer og foranlediger at dræn reetableres efter egnet løsning, og lodsejere kan reklamere fejl i op til 10 år efter reetableringen, såfremt der konstateres fejl på reetableringsarbejdet, som kan relateres til dette projekt. Der kan ikke uden aftale med Evida, dækkes	Noteret og taget til efterretning.

		udgifter til sagkyndige medarbejdere til registrering og retablering af dræn.	
Danske Olieberedskabslagre ("FDO") den 02-04-2025			
	På de ejendomme, hvor olierørledningerne er beliggende, er der tinglyst en beskyttelsesdeklaration. Ordlyden af servitutterne er ensartet, idet der dog forekommer mindre forskelle. Jeg har vedlagt FDO's beskyttelsesdeklaration (bilag 2) gældende for bl.a. matr.nr. 1 og 1k, Kvarmløse By, Soderup. I henhold til beskyttelsesdeklarationen er lodsejeren bl.a. forpligtet til inden for et 10 meter bredt servitútbælte, at: ☐ respektere olierørledningerne, ☐ sørge for, at arealet ikke bebygges, beplantes eller i øvrigt benyttes på en måde, der kan være til gene for FDO's olierørledning og adgangen hertil, og ☐ sørge for, at gasledninger, drænledninger, vandledninger, elektriske kabler eller lignende ikke nedlægges i arealet uden FDO's tilladelse	Evida tager dette til efterretning, og vil derudover, forud for etableringen, søge om tilladelse til etablering af gasrørledningen under FDO's ledninger. Noteret og taget til efterretning.	

Nr.	Beskrivelse	Bygherres besvarelse	SGAVs bemærkning
Høringssvar tilsendt af Ole Olsen den 22-04-2025			

1	A. Det virker mildest talt ikke til, at man er bekendt med trykvand og heller ikke til, hvad jeg skrev om dette som svar på partshøringen. I Elverdamsdalen er der, som jeg forsøgte at skrive i punkt-4, punkt-5, punkt-6 og punkt-7 i partshøringen, enorme vandmængder til rådighed, som man ikke bare lige kan få "bortledt til offentligt spildevandssystem". For at sætte det lidt i perspektiv, så er der rigtig mange kilder i Elverdamsdalen. Den største af kilderne, nemlig "Røde Kilde" på min ejendom leverer ca. 3 m³ vand i minuttet, så hvis man løber ind i et voldsomt trykvandsområde, der bare leverer en lille brøkdel af denne vandmængde, så har man et alvorligt problem, hvor man ikke hverken kan pumpe eller køre vandet væk til "offentligt spildevandssystem" i den hastighed, som vandet kommer.	Anlægsarbejdet berører, i dette område, undergrunden i en dybde på maksimalt 1,5 meters dybde. Ud fra viden om geologi og vandstrømninger i området, samt viden om eksempelvis tidligere udført drænarbejde i området, har Evida ingen forventning om væsentlige udfordringer med (tryk)vand i området. Evida anerkender lodsejers oplysninger om udfordringer med trykvand, fra tidligere graveprojekter i området. Som tidligere beskrevet videregives disse, ikke uvæsentlige oplysninger, til entreprenøren for Evida's anlægsprojekt, med det formål at inddrage denne viden i planlægningen af anlægsarbejdet.	SGAV har i sin vurdering lagt vægt på, at boringen maksimalt berører terrænet i en dybde af 1,5 m. Ud fra tilgængelig data fremgår det, at der er et skæl mellem to jordlag i 12 m dybde, og at en dybere boring vil kunne være problematisk. Da afstanden mellem boringen og skællet er over 10 m, sammenholdt med boreddybden på maks. 1,5 m, vurderer SGAV ikke, at der er risiko ved boringen. SGAV henstiller til, at bygherre foretager de fornødne geotekniske undersøgelser forud for borearbejdet påbegyndes og udføres efter gældende regler, samt indhenter de fornødne tilladelser.
2	B. Et "okkerfiltreringsanlæg" vil heller ikke give mening, da man næppe vil kunne opnå den kapacitet, som der vil være behov for.	Evida har med baggrund i ovenstående besvarelse ingen grund til at forvente vandmængder, som ikke kan filtreres gennem okkerfiltreringsanlæg, eksempelvis halmballer.	SGAV henviser til, at okkerholdigt vand skal filtreres før en evt. lokalnedsivning. Det påhviler bygherre, at sikre, at et evt. anlæg har en tilstrækkelig kapacitet.
3	C. Som jeg har forsøgt at skrive under punkt-9 i partshøringen, så er jeg ikke under nogen omstændigheder interesseret i "lokal nedsivning på de omkringliggende marker", uanset om vandet er rensat for okker eller ej, da jorden i begge	Jævnfør svar nr.1, har Evida fortsat en forventning om at kunne håndtere vandet, som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Det indebærer bortkørsel, hvis ikke lodsejer ønsker nedsivning, på egnede arealer.	SGAV henviser til, at lokal nedsivning kun kan ske efter aftale med lodsejer.

	tilfælde drukner og bliver gold, idet alle mikroorganismerne dør, hvis jorden sættes under vand		
4	D. Helt generelt, så synes jeg ikke at man forholder sig til, hvad jeg forsøgte at skrive som svar på partshøringen. Normalt er myndigheder ekstremt opmærksomme på, hvis noget kan gå ud over fiskebestande og her forholder man sig overhovedet ikke til risiko for 'blow-out' i umiddelbar nærhed af to ørred-gydebanker, som jeg beskriver i punkt-1 i mit svar på partshøringen. Ligeledes nævnes paragraf-3 områder heller ikke, til trods for at man tilsyneladende agter at grave i et sådant eller i alt fald som et minimum har risiko for 'blow-out' i et paragraf-3 område, som jeg beskriver i punkt-2 i mit svar på partshøringen. Endelig så har jeg heller ikke fået nogen svar på de bekymringspunkter, som jeg nævner i punkt-10, punkt-11, punkt-12, punkt-13 og punkt-14, hvad der for mig er aldeles væsentligt.	Evida underbører i en afstand af mere end 300 meter fra identificerede gydebanker. I en uheldssituation vil størstedelen af borremuddereren kunne inddæmmes og suges bort fra vandløbet, og det er på den baggrund vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af blandt andet gydebanker. Der graves ikke i §3-områder, disse underbores. I en uheldssituation vil størstedelen af boremuddereren kunne fjernes fra §3-området. Der køres ikke i §3-områderne, hvis der skal foretages oprensning af boremudder. Evida udarbejder forud for hvor underboring i nærhed til §3-natur en beredskabsplan, der sikrer at boremudder fjernes, så §3-områderne ikke beskadiges. Generisk beredskabsplan er vedlagt ansøgningsmaterialet. På den baggrund er det vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af områdets naturtyper eller arter. Evida er af den opfattelse at have svaret på punkt 10-14, i den første høringsrunde, og fastholder disse svar, uden yderligere uddybning.	SGAV henviser til afgørelsens afsnit <i>4.3.1.1 Elverdams Å</i>, hvor den potentielle påvirkning af Elverdams Å ifm. underboringen vurderes, herunder den mulige påvirkning på fisk i åen ved et blow-out. SGAV ligger i sin vurdering vægt på, at der er gode tilkørselsforhold som gør det muligt at have beredskab stående umiddelbart langs underboringen, og at størstedelen af det evt. frigivne boremudder kan opsamles umiddelbart omkring stedet hvor blowoutet er sket. SGAV bemærker at der ikke graves i §3-områder, og at det i forbindelse med underboringer er muligt at tilgå området under at køre i §3-områderne. For SGAVs vurdering af projektets potentielle påvirkning på § 3-områderne henvises til afsnit <i>7. § 3 beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven)</i> i afgørelsen. SGAV bemærker, at en afgørelse efter Miljøvurderingslovens §21, alene er en afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en fuld miljøvurdering. Afgørelsen er derfor ikke i sig selv en tilladelse til at igangsætte projektet, og der er en række forhold som bygherre skal søge om tilladelse til og indgå aftaler omkring, herunder forholdene i pkt. 10-13 i høringssvaret af 25. marts 2025.

			Ang. punkt 14 i høringssvaret, så henviser SGAV til bygherres høringssvar, hvor det præciseres at anlægsfasen også indeholder forberedende aktiviteter forud for gravearbejdet og at anlægsperioden derfor ikke kan fremskrives 1:1.
Høringssvar tilsendt af BaneDanmark den 22-04-2025			
	Banedanmark har ikke bemærkninger til den supplerende høring.	-	Noteret og taget til efterretning.
Høringssvar tilsendt af Museum Vestsjælland den 22-04-2025			
	Den tidligere sendte §23-orientering pr. 03.03.2025 påvirkes ikke af ændringerne.	-	Noteret og taget til efterretning.